

Mọi quý vị theo dõi bài phỏng vấn sau đây do Lan Phương phỏng vấn cho Câu Chuyện Nổi c M hôm nay.

Luật cải thiện về a d c H vi n Hoa K thông qua khuya ch nhất 21/3 về a qua. Theo các cuộc thăm dò cho biết, mọt số khá đông dân chúng M không hiểu rõ l m v luật này. Chúng tôi đã tiếp xúc với nhà bình luận Ngô Nhân Dũng để nêu lên mọt số thắc mắc như ông giới đáp.

Hình: AP

Tổng thống Obama ký ban hành luật cải thiện, 23/3/2010. M c a Marcelas Owens (trái) đã chụp ảnh sau khi bà bỏ mọt b o h m c a mình. Gia đình Marcelas đã v n đ ng cho ch n d ch c i cách y k đ đó.

VOA: Thưa ông, H vi n đã thông qua đ luật này khuya ch nhất 21/3 và Tổng thống Obama đã ký ban hành hôm th Ba tuần r i. Theo nh ch đ c bi t, đ th c hi n cu c c i cách này, phí t n s lên t i kho ng g n 1 ngàn t đô la. Làm sao mà mọt số t n g n 1 ngàn t đô la trong 10 năm đ chi cho ch ng trình cải thiện l i có th giúp gi m thâm h t ngân sách nh lý l đ ng Dân Ch đ a ra?

Ông Ngô Nhân Dũng: Khi nghe tin nh u khi ng i ta không nghe rõ, ho c ng i loan tin h nói không rõ. Đ o luật v c i t y t s t n kém g n 1 ngàn t đô la. Nh ng mà cũng trong luật đó có nh ng đ i u kho n đ tăng s thu c a ngân sách qu c gia, dùng s thu đó đ chi cho s t n kém kho ng 940 t đó. Thành th nh ng ng i nói r ng ch ng trình này s làm ngân sách t n c ngàn t đô la thì h quên không nói là cũng trong luật đó có nh ng đ i u kho n đ thu thêm cho ngân sách qu c gia.

Th thì s thu là bao nhiêu so với s chi là 940 t ? đ đây ng i ta căn c vào s tính toán c a y ban Ngân sách Qu c h i. y ban này là mọt nhóm công ch c không thu c đ ng phái nào c . Nh nh ng ng i làm k toán, h ch ng i xem đ o luật đó, chi bao nhiêu, thu bao nhiêu, h

Đã tính rồi đi ra quy định như quy định cùng luật này thu nhập u h n hay chi u h n.

Sau khi tính toán, hôm Chết v a r i, y ban chuyên v ngân sách c a c hai v n Qu c h i đã tuyên b r ng cu i cùng, trong 10 năm, theo luật này, s chi s ít h n là s thu, cho nên h nói dù r ng chi 940 t nh ng cu i cùng sau 10 năm có th hy v ng t i t k i m đ c cho ngân sách qu c gia 138 t , b i vì s thu nh u h n. Đó là lý l gi i thích th c m c chi g n 1 ngàn t mà làm sao l i gi m đ c khi m h t ngân sách.

Tuy nhiên chúng ta cũng nên c n th n, đi u mà y ban Ngân sách Qu c h i công b nh v y là h đ a trên nh ng gi thuy t trong đ o luật đó v m c chi thu. Trong th c t ng i ta không bi t đ c là trong th i gian 10 năm t i s có nh ng thay đ i nh th nào.

VOA: Th a ông, theo nh đ o luật thì làm cách nào đ tăng thu?

Ông Ngô Nhân Dũng: Trong đ o luật đó có m y kho n đ tăng thu. M t là trong vòng m y năm n a ng i ta s đánh thu cao h n trong s nh ng ng i giàu nh t n c M , thí d m t ng i k i m đ c 200 ngàn đô la m t năm tr lên thì ph n thu mà ng i đó ph i đóng s tăng lên. H c m t c p v ch ng k i m trên 250 ngàn đô la m t năm thì s b tăng thu . Tính ra thì s ng i đó ch chi m kh ang 1% dân s n c M mà thôi.

Th hai, hi n nay M nh ng ng i đi làm đ c công ty, ch nh n tr c p v t i n đóng b o hi m y t . S tr c p đó đúng ra ph i coi là l i t c (thu nh p) c a nh ng ng i đó. T tr c đ n nay, luật c a n c M cho phép ng i đó đ c h ng s l i t c mà công ty tr c p đ đóng b o hi m nh ng không ph i đóng thu trên kho n mà h đ c h ng. Đi u này khi n cho r t nh u ng i, nh ng v gi nh ng ch c v r t quan tr ng trong nh ng công ty l n, đ c công ty tr c p đ mua b o hi m th đ t t i n nh t, t t nh t. Công ty có th ph i tr c p cho h đ n c 50 ngàn hay 100 ngàn m t năm cho lo i b o hi m đó mà h không ph i đóng m t đ ng thu nào c .

Bây gi luật c a Th ng vi n và đ c H vi n đ ng ý, qui đ nh r ng nh ng ng i nào đ c công ty tr c p m t s t i n, thí d , m i năm là 27.500 đô la v b o hi m y t , thì s t i n trên con s đó coi nh công ty tr l ng và b đánh thu . Đó cũng là m t kho n r t l n có th thu vào cho ngân sách đ tr cho nh ng chi phí.

VOA: Ngoài ra còn có nh ng ph ng cách nào khác đ tăng thu?

Ông Ngô Nhân Dũng: Mọt kho n b t ng n a là ng i ta s c i t h th ng cho các sinh viên vay ti n h c. Tr c t i gi các sinh viên vay n là vay các ngân hàng, nh ng t t c các ch ng trình cho vay n đó chính ph giúp b o đ m, có nghĩa là các ngân hàng có th cho vay yên tâm mà không s b m t. Riêng chuy n b o đ m đó làm cho chính ph m t r t nhi u ti n. Bây gi chính ph s làm tr c ti p, kh i c n các ngân hàng trung gian. Riêng chuy n này cũng t t ki m cho chính ph M m y ch c t đô la trong vòng 10 năm.

VOA: Y phí t i Hoa K quá cao so v i các qu c gia khác, v y đ o lu t này có đem l i hy v ng h gi m b t y phí hay không?

Ông Ngô Nhân Dũng: Ng i ta hy v ng là lu t m i s làm cho các d ch v y t gi m b t phí t n. Đó m i là đi u quan tr ng nh t đ i v i ngành y t t i M . Trung bình mọt ng i M m i năm t n đ n g n 7500 đô la cho y t . Trong khi ở Pháp, Đ c ng i ta ch t n có h n 3 ngàn đô la cho m i đ u ng i. N u ng i ta c i t h th ng cung c p d ch v y t , h th ng b o hi m và chi tr v d ch v y t thì ng i ta hy v ng s c t gi m đ c chi phí nói chung cho t t c n n y t n c M , đó có th là mọt s ti n r t l n đ gi m chi v y t .